

АНАЛІЗ МЕТОДІВ І МЕХАНІЗМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

О.М. ПЕТРЯЄВА, аспірант

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

e-mail: petryaeva-olga@yandex.ua

Регіональний розвиток у системі державного управління є ключовим фактором у збереженні та зміцненні політичної стабільності, територіальної цілісності, соціальної та економічної єдності Української держави, поєднання інтересів різних регіональних спільностей із загальнодержавними інтересами, створення відносно однакових можливостей для плідної життєдіяльності населення в усіх регіонах України. Свого часу колишній віце-президент США Уолтер Мондейл сказав, що у Сполучених Штатах Америки вся велика політика робиться в регіонах. Нині особливо значною стає потреба застосування нових підходів до організації управління в регіонах, чіткого розмежування повноважень загальнодержавних і місцевих органів влади, визначення напрямів трансформації регіонального управління. Тому зацікавленість у регіональному розвитку у системі державного управління не тільки не спадає, а дедалі більше посилюється. Практика довела, що будь-яка держава, яка прагне відігравати помітну роль у сучасному мінливому світі, гармонізує свою структуру за формулою «сильний центр плюс сильні регіони».

У сучасних умовах місцевим органам влади й управління надається можливість вирішувати проблеми розвитку регіонів на основі власної фінансово-економічної бази, ефективного використання комунальної власності, територіальних ресурсів і надання законодавством повноважень. При цьому суттєво зменшується пряме управління із центру з боку державних структур, але залишається цільове фінансування окремих проектів, пільгові кредити тощо з метою регулювання регіональних пропорцій у розвитку регіонів.

Механізм реалізації політики регіонального розвитку має забезпечуватися правовими та економічними важелями. До перших належать сукупність законодавчих і нормативних актів, що регулюють відносини між суб'єктами регіональної політики, форми та методи її здійснення. Серед економічних важелів найважливішим є формування фінансових ресурсів, які давали б можливість забезпечити здійснення відповідних регіональних програм. Ураховуючи сучасний стан регіонального розвитку, зовнішні чинники впливу, необхідно визначити стратегічні пріоритети. Стратегічними пріоритетами регіональної політики України є:

- пошук оптимальної моделі розподілу функцій і повноважень на різних рівнях влади;
- зміцнення матеріально-фінансових основ місцевого самоврядування та посилення соціального виміру бюджетної політики на місцевому рівні;
- використання нових форм взаємодії регіонів із зовнішнім середовищем.

Не дотримання методів регіонального розвитку призведе до неефективного державного управління, а наслідки будуть наступні: посилення соціально-економічної диференціації регіонів і поглиблення структурних диспропорцій їх економічного розвитку; диференціація економічного розвитку регіонів, що спричиняє диспропорції в оплаті та створює перешкоди для забезпечення єдиних національних стандартів рівня життя населення, подолання бідності, становлення середнього класу та реформування соціальної сфери; недосконалість механізмів фінансово-бюджетного стимулювання регіонів.

Виходячи з вищезазначеного, можна стверджувати, що методи і принципи управління мають використовуватись у державній політиці регіонального розвитку комплексно. Основною формою реалізації державної політики регіонального розвитку має стати національні програми вирішення комплексних проблем великих територій. Розробка та реалізація їх фінансуються з державного і місцевих бюджетів, а також з інших джерел. Незалежно від того, яким чином і за допомогою яких частин гіпотетично повної системи управління вирішується проблема виживання країни, будь-яка декомпозиція цієї системи правомірна, якщо вона не входить у протиріччя з розвитком потенціалу громадян цієї країни.

Сучасна система державного управління в Україні ще далека від ідеалу. Тому, важливо, найближчим часом впорядкувати структуру місцевих органів виконавчої влади шляхом оптимізації її з урахуванням розвитку регіонів; підготовки законодавчих, інших нормативно-правових актів із розвитку державного регіонального управління, передачі значної частини повноважень з центрального на місцевий рівень управління тощо.

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ДИСПРОПОРЦІЙ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Т.В. ЩУРОВА

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

E-mail: len9902@yandex.ua

Сучасні перехідні процеси, що тривають зараз в Україні, зумовили об'єктивну необхідність системного дослідження регіональної політики, а саме аналіз ефективного розміщення продуктивних сил окремих регіонів; раціональне використання природного, виробничого і трудового потенціалів; створення нормальних (здорових умов) життєдіяльності населення; забезпечення економічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства, а також адміністративно-територіального устрою України.